

вигодами, які виявляються у здатності керувати використанням ресурсів, а також діловими та проєктними ризиками більш ефективно.

Kanban. Завдання цього методу – збалансувати різних фахівців всередині команди та уникнути ситуації, коли дизайнери працюють цілодобово, а розробники скаржаться на відсутність нових завдань. Вся команда єдина – в Kanban немає ролей власника продукту та Scrum-майстра. Бізнес-процес поділяється не на універсальні спринти, а на стадії виконання конкретних завдань [4]. Головний показник ефективності в Kanban – це середній час проходження завдання по дошці. Завдання пройшло швидко – команда працювала продуктивно і злагоджено. Завдання затягнулося – треба думати, на якому етапі та чому виникли затримки та чию роботу треба оптимізувати.

Література:

1. Методології управління проєктом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sgv.in.ua/off-lifaq/25-suchasni-metodi-upravlinnya-proektami>
2. Управління проєктами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Управління_проєктами
3. Сучасні методи управління проєктами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.staff.ua/uk/bloh/metodologiji-upravlinnya-proektom>
4. Старченко Г. В. Управління проєктами: теорія та практика : навч. посіб. / Г. В. Старченко. – Чернігів: видавець Брагинець О. В., 2018. – 306 с.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА УПРАВЛІННЯ «ЗЕЛЕНИМИ» ПРОЄКТАМИ

Тимофєєв П. О., студент 2-го курсу факультету менеджменту та маркетингу

Кривда О. В., к.е.н. доцент кафедри економіки і підприємництва

НТУУ «Київський національний політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

На сьогоднішній час тема інтеграції принципів сталого розвитку у проєктній діяльності розглядається лише частково. Історично склалося так, що взаємозв'язок сталого розвитку та управління проєктами як окремий напрямок дослідження сформувався з виходом праць Бернарда Л., Гараіс Р., Гумен М., Мартінаці А., Сільвіус Г., Лабуше К., Тейлор Т. та інших.

Більшість робіт зарубіжних авторів досліджує вплив тих чи інших факторів сталого розвитку на процеси управління проєктами. Наприклад, поточна робота зосереджена на екологічних наслідках та проблемах управління проєктами, які не повністю відображають сутність сталого розвитку. Або, наприклад, дослідження К. Лабуше та А. Брента пов'язані з вивченням соціального аспекту сталого управління проєктами.

Інститут управління проєктами (PMI) визначає сталий розвиток як нову парадигму управління, яка допомагає впоратися із складністю і динамічністю організацій. Сталий розвиток як нова парадигма управління також актуальна

для тимчасових організацій (тобто проекти та програми). Принципи сталого розвитку, а саме економічні, екологічні та соціально-орієнтовані; короткострокові, середньострокові та довгострокові; локальні, регіональні та глобальні; як і ціннісні, вони можуть бути використані в усіх процесах управління проектами, що дозволяє підвищити якість цих управлінських процесів і тим самим опосередковано покращити якість результатів проекту (2).

Green Project Management Global (GPM Global) є міжнародною організацією, що розробляє стандарти у сфері управління зеленими проектами. З точки зору GPM Global, «зелене управління проектами» включає інструменти та методи управління, що дозволяють досягти певного балансу між обмеженими ресурсами, соціальною та екологічною відповідальністю. Це забезпечує досягнення бізнес-цілей, зменшуючи негативні наслідки на навколишнє середовище» (1). За даними GPM, глобальне управління сталим розвитком застосовне від локального до глобального рівня та ґрунтується на принципах прозорості та відповідальності (1).

На думку Дж. Карбоні, концепція потрійного критерію «спрямована на те, щоб оцінити фінансові, соціальні та екологічні результати діяльності корпорації протягом певного періоду часу. Тільки компанія, яка дотримується концепції потрійного критерію, враховує повну вартість ведення бізнесу» (1).

GPM Global рекомендує дотримуватися шести принципів сталого управління проектом:

1. Прихильність і відповідальність – визнання невідчужуваних прав всіх на здорове, чисте та безпечне навколишнє середовище, рівні можливості, справедливу винагороду, етичні закупівлі та повагу до верховенства права.

2. Етика та прийняття рішень – підтримка організаційної етики та прийняття рішень відповідно до універсальних принципів шляхом виявлення, пом'якшення виявлення та запобігання несприятливих впливів на коротко- та довгострокових періодах на суспільство та середовище.

3. Інтегровані та прозорі – сприяють взаємозалежності економічного розвитку, соціальної цілісності та захисту навколишнього середовища в цілому на аспекти управління, практики та звітності.

4. Засновані на принципах і цінностях, зберігаючи та розширюючи нашу природну ресурсну базу шляхом покращення способу розробки та використання технологій і ресурсів.

5. Оцінка соціальної та екологічної справедливості уразливості людини в екологічно чутливих районах і населених пунктах з використанням демографічної динаміки.

6. Економічне процвітання – дотримання фіскальних стратегій, цілей і об'єктів, які врівноважують потреби зацікавлених сторін, включаючи безпосередні потреби і потреби майбутніх поколінь. (1).

У рамках концепції управління зеленими проектами (GPM Global), менеджер проекту втілює в собі зобов'язання діяти як агент змін, керуючий та спрямовуючий зусилля для максимізації стійкості протягом життєвого циклу проекту шляхом покращення створення та доставки товарів і послуг, вироблених як результати проекту (1).

Концепція сталості в управлінні проектами прагне гармонізувати економічні, соціальні та екологічні інтереси як у довгостроковій, так і короткостроковому періоді (3).

Підсумовуючи короткий огляд існуючих позицій щодо використання сталості в управлінні проектами, можна зробити наступний висновок. Сьогодні визнано, що концепція сталості відображена в проектній діяльності, це перспективний і актуальний напрям з точки зору практики. Існують наукові дослідження, які представляють інтерпретацію концепцію сталого розвитку в проектному менеджменті. Недоліком існуючих досліджень є те, що вони не відображають систематичний підхід у цій сфері. Зокрема, багато робіт присвячено лише певним аспектам сталості, стосовно управління проектами, інституційний аспект не вивчено, мало розробок щодо оцінки та формування управління зеленими проектами, і вони в основному містяться в іноземних джерелах. Тому сьогодні важливо проводити системні дослідження зі складних питань, пов'язаних з конкретними критеріями та показниками сталого управління проектами, як оцінка та підвищення рівня зрілості сталого управління проектами. Перш за все, нам потрібно інтерпретувати поняття зеленого проекту та зеленого управління проектами.

Використовуючи позиції різних авторів та положення, викладені у різних джерелах щодо сталого розвитку, сформульована концепція сталого розвитку або зелений проект. Таким чином, «зелений» або сталий проект – це тимчасова діяльність, спрямована на досягнення унікального результату (створення продукту, послуги чи процесу) і на основі принципів сталого розвитку (у тому числі економічного, соціального, екологічного та інституційного), застосовуючи їх до процесів управління. А зелений проект є економічно ефективним, екологічно безпечним та соціально відповідальним, а їх зацікавлені сторони або, інакше кажучи, стейкхолдери приймають та впроваджують інститути сталого розвитку.

Література:

1. Carboni, J., González, M. and Hodgkinson, J. (2013), *The GPM® Guide to Sustainability In Project Management*, GPM Global.
2. Gareis, R., Huemann, M., Martinuzzi, R-A., with the assistance of Weninger, C. and Sedlacko, M. (2013) *Project Management & Sustainable Development Principles*, Project Management Institute, Newtown Square, PA USA.
3. Silvius, A.J.G. (2015a) “Considering Sustainability in Project Management Processes”, in: Thomas, K.D. (Ed.), *Handbook of Research on Sustainable Development and Economics*, IGI Global Publishing.
4. Økland, A. (2015) “Gap Analysis for Incorporating Sustainability in Project Management”, *Procedia*, 64, 103-109.